

رژیمی سوریا سهبارت به چارهسهرکردنی کیشهی کورد لهو پهنده عهرهبیه

دهرنهچوه که دهلی: پاش بیدهنگییکی زۆر شهکهری شکاندا!

له بابتهکهی وتاری سهرکۆماری سوریا بهشار ئهسهده که رۆژی 17-7-2007 لهبهردهم پههلهمانهکهیدا پيشکهشی کرد وا دهردهکوهی که ئهوانهی وتارهکهیان نووسیوه وپاکانهیان بۆ ئهوه ههموو ههله و تاوانانه کردوه که دهرههقی گهلی سوریا به عهرهب و کوردهوه کران، ههر ههمان کهسانیکن که نهخشهیان بۆ بهرپاگردنی ئهوه ههله و تاوانانه کیشاوه. بۆیه تاوانهکانیان به وشهی داپژراو و جوانکراوی ههندیک کتییی ویزهیی رازاندوهتهوه و بۆپیش لههیچ برهگهکانیدا شتی دژ به یهکدی نابینریت بهلکو مرۆف لهههر رستهییکیدا زۆربلییکی زۆر و باسکردنی شتی وا ئهبینیت که نه به رستهکانی پیش و نه ئهوانهی پاشهوه پهیوهندیان نیه و وهک حهوت موعهلیقهییکی بهعسیانهی زهمانی عهولهمه دیته بهرچاوو زۆر له وتاریکی ئهبو موسهیلهمهی کهزاب دهچیت.

وتارهکه بهم شیوهیه دهست پێ دهکات:

(ههستی سوپاس و ملکهچی بهرامبهر به نیشتمانیکي مهزن و گهلیکی سهبرهرز، بهرامبهر به خیزانه گهورهکهی سوریا که منیان پێچاوهتهوه به لیشاوی ههست و نهستی پاک و لهکاتی نارهحهتیدا هیژ و هانیان پێ بهخشیوم.)
ئهم وتانه له سهتا سهت راستن چونکه بهرپز بهشار لاویکه که له ئهوروپا خویندوبهتی و نهتیکیته دهنایت بۆیه سوپاسی خوی ناراستهی گهلی سوریا دهکات و به خیزانی خوی لهقهلهمی دهدات، ئهوه گهله برسیهی که شهو و رۆژ کار دهکات بۆ دابینکردنی نانی نهشقهمهی خوی و ههموو کاربهدهستانی دهولهتیش ناچارن که نیشیکي دیکه ی پاش نیوهروان یان نیواران بدۆزنهوه و چهندین دادوهر و سهروک دایههه و مامۆستای پاش دهوامی خویان دهبینرین که ئوتۆمبیلیکی هوندا (بیکابیکی بچوک) لیدهخوون، واته وهک حهمالیک کار دهکهن لهبهه ئهوهی که مهعاشهکهیان بهشی بژیوی خیزانهکهیان ناکات چونکه زۆربهی ئهوه مهعاشه بۆ کاری سهربازی و ههندیک شتی سههرتایی دیکه دهروات که ههمووی درۆ و دلهسهیه و گالتهکردنه بهم گهله داماوه چونکه ئهوه دابهرینه له مهعاشهکهیان بۆ ئهوه شتانه نیه بهلکو یهکسهه دهچیته گهرفانی لیبهرسراوانی حیزبی بهعس که سوریا به مولکیکی خویان دادهنن وهک له باو و باپیرانیان بۆیان مابیتهوه وایه.

له شوپینیکی دیدا دهلیت:

ئهو ههستی خۆشهویستییهی که دهرتان بری.. بهبۆنهی رهفراندۆم بۆ سهروکایهتیکی دهستووری نوێ و ئهوه نواندنهی پشتگیریتان که له چالاکي و کاره جهماوهریهکانتاندا له قوتابخانه و زانکۆکان.. له گوندهکان و شارهکان .. له گههههک و دامهزراوهکاندا...

من دلنیام که رژیمی سوریا ههرگیز میژووی نهخویندوهتهوه و نهیدیوه که ملیونهها پشتگیرانی دیکتاتوریهته جۆربهجۆرهکانی جیهان کاتی که رووخان ئهوه ههموو ملیونه پشتگیرانه به نهعل لییان دهن، له یادمانه وینهی پشتگیرهکانی سههدام حوسین که چۆن دواهمین جار که سههدام لهسهه تهلهفزیۆن دهرکهوت چۆن دهورهیان دابوو که ههمان ملیونهها بوون لهجباتی سهماکردن بهدهوری خویدا پاش چهند ههفتهییک بهسهه پهیکههه شکاوهکانیهوه سهمایان دهکرد. باوهپیش ناکهه ئهوه یهکییتیه نیشتمانیهی که دهولتهی سوریا و بهرپز بهشار به پتهوه و نهشکیترای دادنهی له یهکییتی نیشتمانی ئهلهمانیای هیتلهر و عراقی سههدام بههیزتریت. وه نهگهه هیتلهر دهستدریژی نهکردایه بۆ سهه ئهوروپا یا سههدام حوسین ملیونهها ئیرانی و کویتی و بهقهده ئهوهش عراقی له عهرهب و له کورد نهکوشتایه، ئایا ئهلهمانیا وهها پارچه پارچه دهکرا یان ههروا عراق بهرهو دابهشبوونی شیعه و سوننه و کورد دهچوو. رژیمی سوریا بهکردهوه کار بۆ دابهشکردن و پارچه پارچهکردنی سوریا دهکات و وتارهکهی پههلهمان دهلی گویا رژیم باوهشی کردوتهوه بۆ پرۆژهی یهک

نەتەوۋە دۆزى ھەموو پىرۇۋەيىكى دابەشكارى و پارچە پارچە كىردنە، لەراستىشدا رۇيى سورييا بە راميارىيە گەوج و چەوتەكانى خۇي پوز دەخاتە تابووتى پىرۇۋەيە يەك نەتەوۋەيى و پىشتىگىرى پىرۇۋەكانى دابەشكارى و پارچە پارچەبوون دەكات ھەروەك چۇن سەددام حوسىن و ھىتلەر و دىكتاتورەكانى دى ھەمان كارىان دەكرد.

لە شوپىنىكى دىدا دەلى:

بۇ ئەوۋى ھەلۇيستەكان وا بن.. پىويستە لە گەلەوۋە ھەلقولۇن.. لە بىر و نامانجەكانىەوۋە.. لە بىروباوەر و نەرىتەوۋە.. وە پىويستە غەم و پەژارە و بەرزەوۋەندىەكانى دەربىرپىت... ئەمەش بەستراوۋە بە خويۇندنەوۋەيىكى راستى ئەم گەلە چونكە سەرگەوتن ھەر لەو خويۇندنەوۋەيەدايە... وە منىش ھەمىشە تامەزرۇي رىزى گەلم... بەلى، ديارە گەلى سورييا بە عەرەب و كورد و ھەموو بەشە رەگەزى و ئاينىەكانىەوۋە خويۇندراوۋەتەوۋە ئەويش بە ھەزاركىردنى و پالتانى بۇ راكردن ھەر لەبەيانىەوۋە تا ئىوارە بۇ پارووي بۇيى خۇي كە تىكەلى خويۇن و فرمىسكە و لەسەردا دەوۋەستىت تاكو نان يان شەكر يان برنج و شتومەكى دى بىرپىت. ھەروەھا رىزىش لە گەل گىراوۋە!! كام رىز لە سوريادا ماوۋە، كاتى برا لە براى خۇي دەترسى و دراوسى دراوسىكە دەخاتە زىر چاودىرى تاكو پارچە نانىك بۇ خىزانەكەي پەيدا بىكات، برسەيتىش وەك كوفەر وايە، وەك ئىمامى عەلى وتويەتى، ئايە رىز ئەوۋىيە كە گەل بىرسىنىت و برسى بىكەيت واى لى بىكەيت كە ملشۇرپى بەپان دىوارەكاندا بىروا، راستە ئەو ملشۇرپى بە رووكەشى لە رىزگرتن دەچىت، واديارە كە وتارەكەش مەبەستى ئەمە بووۋە.

لە شوپىنىكى دىدا باسى زىادكىردنى مەعاشى فەرمانبەران دەكات:

كاتىكىش كە پارەى بەردەوام نەبوو.. دەچووين چەمكىك پارەمان بۇ يەك جار بەبۇنەوۋە بىيۇنە پىشكەش دەكرد.. تاكو كۇمەكى ھاوئىشتمانىيانى دەستكورت بىكەين ھەرچەندە كۇمەكىكى كەمىش بوايە.. بەتايبەتى ئەگەر لەو بۇنانەدا كە پىويستىان بە خەرجى ھەيە وەك جەزۇنەكان يان سەرەتاي سالى خويۇندن... بەرپىز بەشار رۇيى بەعس بە خىر خوازىكى گەورە لەقەلەم دەدات كە دىيارى و بەخشى داوۋە بە گەلى سورييا بەشپوۋەيىكى سووك و رسوا دەلىلى لەگىرفانى خۇي دەردىتى، لە كاتىكىدا كە ھەموو لىپرسراوۋەكانى سەرگردايەتى بەعس و ئۇرگانەكانى موخابەرات لە سوريادا باسىان لە مليۇندا نەماوۋە و ئىستا بە مليار و مليارە دۇلار دەدوۋىن (كە لە بنەرتدا ھەموويان پارەى دىراوى گەلى سوريان) كە ئەوان كۇي دەكەنەوۋە لە بانكەكاندا لەزىر ناوى درۇ و لىزىنەى نووستوودا – ئەويش بەپىپى پىرىنسىپەكانى بەعس لە سۇشاللىزم كە تەنيا لەيەك لاوانەوۋە جىبەجىپى دەكەن ئەويش بەشدارىكىردنە لە پارووي رۇژانەو مانگانەى گەلدا و تالانكىردنى سامانەكانى نىشتمان!!! تاكو ئەگەر گەلى سورييا خەبەرى بووۋە و دەرىكىردن ئەوۋەندە پاشەكەوتىان ھەبىت كە شوپىنىكى دى وەك سورييا بىكەنە كىلگەى خويان. ئەوان مەنەت بەسەر گەلى سوريادا دەكەن كە مانگانەى فەرمانبەريان چەند ھەزار لىرەيىك زىاد كىردە كە ھەر دەگاتە گىرفانىان بەرزبوونەوۋەى نىرخى شتومەك قووتى دەدات، بۇ نمونە ئەندازيار لە سوريادا كە بەرزترىن مانگانەى ھەيە مانگى 4000 لىرەى سوري وەردەگرىت لەكاتىكىدا كە كرىپى مانگانەى ئەپارتىمىنتىكى ساكار لە 8000 لىرەى سوري زىاترە واتە كرىخانوو دوو ھىندەى مانگانەكەيەتى. ئا لەو كەساسىيەدا مرقى سوري دەزى كە رۇيىم بە رىزى ناو دەبات!!

بەپىپى نىرخى شتومەك و كرى لە سوريادا فەرمانبەران نەك ھەر شىواى زىادكىردنى چەند ھەزار لىرەيىك بەلگو پىويستە دەقاتى مانگانەكەيان بىرپىت بەلام ئەو پارە كەمەى لەبەر دوو ھۇ دەردىتى: تاكو ناچار بى ئىشىكى ئىوارانى زىادە بدۇزىتەوۋە و كاتى كە شەوان دەچىتەوۋە مائەوۋە ئەوۋەندە ماندوو بى كە نەتوانى لەگەل كەسدا كۇبىتەوۋە و باسى زىانى تالى خۇي و زۇربەى گەلى سورييا بىكات و ھۇي دوۋەمىش كە گرنگترە ئەوۋىيە كە جىواواى مانگانەكە بىچىتە گىرفانى لىپرسراوانەوۋە واتە پاسەوانەكان خويان دىن. تاكو دزىەكانىشيان ئاشكرا نەبىت ئەوان تۆمەتى دزى دەخەنە پال يەكىك لە ئۇپۇزىسيۇنى دزى رۇيىمەكەيان تاكو بەسەرى ئەويدا بىشكىنەوۋە بەمە ھەم لە رق و كىنەى خەلك كەم دەكەنەوۋە و ھەم ناوى

ئۇپۇزىسىيۇنىش دەزىپىن، ھەروەك چۆن كاتىك كە موخابەراتى سۈرى زىندانىيە كوردەكانى زىندانى ھەسەكەيان لە سالى 1993 دا سوتواند و سى زىندانى لە ئاگرەكە نەجاتيان بوو، بۇ بەيانى رۇئىمى سۈرى ھەرسىكىيانى لەسىدارە دا و تۆمەتى سوتاندىنەكەى خستە ئەستۈى ئەوان!!! چۈنكە ئەوانە تاكە شايەتى ئەو قەسابكارىيە بوون رۇئىم كوشتنى تاكو لە شايەتيان رزگارى بىت و لە ھەمان كاتىشدا خۇشى بختە دللى قوربانىيەكانى ئاگرەكەش.

وتارەكە باسى ھەزارى و بىكارىش دەكات!!

لەسايەى بەردەوامى دەولەت لە بىنىنى رۇلى خۇيدا بۇ دابىنكردى مافەكانى تويۇدەكانى جەماوەر.. ئەوھش كە دادوھرى كۆمەلەيتى دەگرىتەوھ.. وە لەناوبردىنى ھەزارى و بىكارى.. وە كۆمەكى تۆرەكانى ئاسوودەيى كۆمەلەيتى. وھەرھەوھە گىتوگۇيەكى زۇرىش لەسەر بابەتى زاروھى بازارى كۆمەلەيتى ھەبوو.. زۇربەى ئەو گىتوگۇيە لەسەر بناغەى ئەو شتانەيە كە دەيخوئىنەنەوھ. بىگومان تىۋرى و بىرۆكە و لىكۆلەنەوھى كۆمەلەيتى جىيا ھەن.. بەلام ئەوھى كە ئىمە بگرىتەوھ وەك دەولەتلىك.. ئىمە ملکہ چى ھىچ شتىك نابىن جگە لە بەرژەوھەندى جەماوەر. واتە نابى ھىچ زاروھەيىك بەسەر ئىمەدا بەسەپىنرەيت.. يان رىگامان بۇ دىارى بكرىت.. ئىمە خۇمان دىارى دەكەين كە چ زاروھەيىكمان دەوئىت و شىوھى ئەو زاروھەيە چى بى!!!

ئەمە وتارىكى سەير و سەمەرەيە، ھەموو كەس دەزانىت كە گەلۇ سۈرىا پىش ھاتنى حزبى بەعس لە ھەموو شتىكدا مامناوھەندى بوو، بەتايىبەتى لە بارەى ئابوورەيەوھ، كە نە ھەزارىيىكى زۇر و نە دەولەمەندىيىكى زۇرى نەبوو، بەلام بەسايەى سەرى حزبى بەعسەوھ كە مەملانىي ھەزارى و بىكارى دەكات، ھەموو گەلى سۈرىا تووشى ھەزارى بوھ و رادەيىكى زۇرىشى لەژىرەوھى ھىلەكانى ھەزاريە بە پىي پىوانەى رىژە جىھانىيەكان. لە ھەموو بىرگەكانى وتارەكەدا زۇربلىنى وا ھەيە بۇ ھەلخەلەتاندنى گۇيگىران، كە گوايا رۇئىم لە پىناوۋى گەل و دابىنكردى بەرژەوھەندىيەكانى كاردەكات بەلام وتارەكە بەوھ دوایی دىت كە "ئىمە" واتە "رۇئىم" دىارى دەكەين كە چ زاروھەيىكمان دەوئىت و شىوھى ئەو زاروھەيە چى بى!!!

ھەروا وتارەكە باسى چاكسازى دەكات ھەروەك ئەوھى كە گەل روخىنەر بىت و دەولەت بىناتنەر، بەلام راستىيەكەى بە پىچەوانەوھەيە چۈنكە ھەموو چەوتىيىك لە سۈرىادا بەدەستى رۇئىمە دىكتاتورىيەكەى دروستكراوھ، چۈنكە گەلى سۈرىا بىھىزىكراو ناتوانى بىرمارەكانى رۇئىم رەمتادەوھ، بەتايىبەتى كە بزووتنەوھى ئۇپۇزىسىۋنى سۈرى ئىفلىجە و دەتوانىن بلىين ھەر نىيە، چۈنكە زۇر دەمىكە رۇئىم ھەرچى ئۇپۇزىسىۋن خواز بى دەيخاتە زىندانەوھ و تائىستاش لە زىندانەكانى بەعسدا كەسانى وەك ئەنور ئەلبىنى و مېشىل كىلو و كەمال ئەلدىوانى و عارف دەلىلە و فايق ئەلمىر ھەن جگە لە ھەزاران زىندانى كورد بەتايىبەتى ئەوانەى كە لە راپەرىنەكەدا گىران و زۇرى دىكەش، زۇربەى كاتىش رۇئىم دەيانكۆزىت يان بەرە و ھەندەران پاللىان پىوھ دەنى. بۇيە ھەرچى وئىرانكارى و خراپە و گەندەلى لە سۈرىادا سەرچاوەكەى حزبى بەعسە چۈنكە بەعس تاكە ھىزە لە سۈرىا و بۇيەش دەبى كە ئەو رۇئىمە لەپىش ھەموو شتىكدا چاكسازى خۇى بكات نەك وتار ئاراستەى گەلى سۈرىا و ھىزە نىشتىمانىپەرورەكانى بكات بەلگو ئاراستەى تەنھا خۇى و كەسى دى نا، بكات.

لە ھەمووشى خۇشتر وتارەكە باسى ياسا دەكات، يەكئ نەزانى بەپىي وتارەكە لاي وايە سۈرىا ولاتى ياسايە، لەراستىشدا ياسا لە سۈرىادا تەنبا يارىيىكە بەدەستى ئەندامانى حزب و نۇرگانەكانى موخابەراتەوھ، بۇ ئەوھش كە لادانەكان لە ياسا لە سۈرىادا باس بکەين پىويستمان بە ھەزاران لاپەرەيە، بەلام توانبارانى راستەقىنە كە لەسەر كورسى ھەرمانرەوایی حزبى بەعس و نۇرگانەكانى موخابەرات دانىشتوون فايەل و ناويان ئاشكران و كاتى خۇيان دىت.

وتارەكە باسى كىشەى كورد لە سۈرىادا دەكات بەلام بچووكى دەكاتەوھ و تەنبا بە مەسەلەى شوناسنامەى سۈرى ناودەبات: ئەى بەرپىز بەشار، كىشەى كورد لە سۈرىادا تەنبا مەسەلەى شوناسنامەى سۈرى نىيە. چۈنكە گەلى كورد لە سۈرىا ھەزاران سائە لە رۇزاۋاى كوردستاندا دەزى، تەننات چەندەھا سەدە پىش ھاتنى عەرەب بۇ سۈرىيە. نىشتىمانەكەى بەپىي رىكەوتنە كۆلۇنالىستەكانى پاش جەنگى جىھانى يەكەم لكىنرا بە دەولەتى سۈرىا، وە كوردىش ھەروەك گەلى عەرەب ماقى

دياريكرى چارهنووسى خۇي و دەرکردى ھەر داگىر كەرىك لە كوردستان ھەيە. وە ئەگەر ھەر رۇيىكى سوري ئىستا و داهاتووش بىھوئ يەككىتى سوري لە پەرت و دابەش بوون بپاريزى بپويستە دان بەم راستيانەدا بنيت و دەبى بزاني كە گەلى كورد لە ھەريى كوردستانى خۇيدا مافى ھەبوونى ھەمان فەرمانرەھايى ھەيە كە رۇيى سوري لە ديمشقا ھەيەتى. وە پاراستنى مافە مرۇفايەتيە پيشيلكر اوھكانى و مافە شارستانىە ونەكانى و ھەر وھە مافى مافى ھەموو نەتەوہ و ئايين و برپواكانى زەوتكر او لە سوري. بەلام وتارەكەي بەرپيز بەشار ھەموو ئەو شتانەي لەبىر كوردە و تەنيا باسى بەخشىنى شوناسنامەي بە كوردەكان كوردە و ئەويش بەشيۋەيىكى شەرمانە و بە مەرجى وا كە لە مەرجەكانى كۇلۇنئاليزمى سەدەكانى ناوەرست دەچن. ئەو كوردانەي كە شوناسنامەيان لى سەندراوتەوہ لەوانەي جياكردنەوہ كە داپلوسراون و ھەر ئەوہى ماوہ كە بالابەرزان لە بالاگورتان جيا بكاتەوہ يان چاوپرەشان لە چاوشيان ئەويش بۇ پوچكردەنەوہى پرسیارى گەپاندەنەوہى شوناسنامەي سوري بۇ ئەو كوردانەي كە 1962دا لىيان زەوت كرا، واتە پيش نىكەي نيو سەدە. لە ھەموو جيهاندا ھەچ دانىشتوويىكى ھەر ولاتىك كە ريزى خۇي بگريت بە 5 سال شوناسنامەي دەريتى، بەلام رۇيى نازى بەسى سوري، پاش نيو سەدە لە كارەسات مەرجى شەيتانى بۇ گەپاندەنەوہى شوناسنامە بۇ خاوەنى ھەقى خۇيان دادەنى. بەم بۇنەيەوہ سەر كوردەي گەورەي كورد ئاپۇ عوسمان سەبرى لەو كوردانە بوو كە شوناسنامەي لى زەوت كرابوو. ئەوہبوو كە ھەندىك لىپرسراوى سوري پەيوەندىان بە ئاپۇ عوسمان سەبرى كورد كە داواكارىك پيشكەش بكات بۇ وەرگرتەنەوہى شوناسنامە سوريەكەي بەلام ئەو ناي لىكرد و ھىچى نەنووسى و وتى من ھىچ نرخیك بۇ شوناسنامەيىك دانانىم كە بە يەك ھىلى پىنووس زەت بكرى. من پىويستەم بە شوناسنامەي وا نىە كە ريزى بۇ خۇي و ھەلگەرەكەشى نىە. ھەر لەم روہشەوہ ئەوہى كە گوپى لە وتارەكە بووبى دەزاني كە بىجگە لە درۇ و دەلەسە ھىچى دى نىە، چونكە لەھەمان رۇزى وتارەكەيدا رۇيى سوري بەردەوام لەسەر راميارى بەعەرەبكردن 150 خيزانى عەرەبىان لە ناوچەي دىريك كە ناسراوہ بە مالكيە نىشتەجى كورد. ئەمەش ماناي وايە كە رۇيم بەو پەرى ملھورپەوہ نەك ھەر پەشيمان نىە لەوہى كە دەرھەق گەلى كورد لە سوري كروپەتى و نايەوئ كە ھەلەكانى خۇي راست بكاتەوہ بەلگو بەردەوامە لەسەر راميارى رەگەزپەرستانەي بۇ گۇپىنى ديمۇگرافىاي كوردەكان لە ناوچەي ھەسەكەي رۇزاواي كوردستان.

ھەر وھە وتارەكە ناشكر اى دەكات كە ھەر شتىك لاي رۇيم خۇي گرنگ بى ئەوہ پلەي يەكەمى ھەيە بۇ پرىنسىپ و جىبەجىكردننىش، بەلام ھەرچى لاي گەل گرنگ بى ئەوہ ھىچ پلەيىكى سەرەكى نادريتى تەنانەت ئەگەر سەرىشى پانكەيتەوہ. ئەوہى كە دەمەوئ پيشانى بدەم تەنيا ناشكر اكردى ئەو كەسانەيە كە وايان لە بەرپيز بەشار گەپاندەوہ كيشەي نىكەي نيو مليون كورد و نەوہكانىان كە لە ناوچەي ھەسەكە پيش نىوسەدە شوناسنامەي سوريان لى زەوت كراوہ نە كيشەيىكى سەرەكى و نە پلەي يەكەمى ھەيە، چونكە كيشەي ئەوانەي شوناسنامەيان لى زەوت كراوہ بەپى پىناسەي رىكخراوى پەناھەندەكانى جىھانى لە واشتنن وەك ئەوہ وايە كە ئەو كوردانە وەك زىندە بەچال كرابن وايە، چونكە ئەوانە ھەرچەندە دەزىن و ھەناسە دەدەن بەلام ھىچ مافىكى خاوەن مولكايەتى يا خويندن يا ئيش و تەنانەت مافى نووستن لە ھوتىلىك يان چاكردەنەوہى ديوارىكى رووخاوى مالەكانىان نىە، چونكە پىويستى بە مۇلەتى شارەوانى ھەيە كە داواي شوناسنامەي سوريان لى دەكات، ئەمە نيو سەدەيە حالى نيو مليون مرۇفە لە سوري، كە چونكە نە عەرەب و نە ئەندامى حزبى بەعس كيشەكەيان بەپى تىگەيشتنى بەسى رەگەزپەرست پلەي يەكەمى نىە.

رۇيى بەعس لە سوري باسى دلسوزى بۇ دەولەت و نىشتمان دەكات!! كام نىشتمان و كام دلسوزى، نىشتمان وەك دايكىكە كە مندالانى لەباوہش دەگريت، تەنانەت دەلە سەگىش ھەول دەدات خواردن و جىگە بۇ بەچكەكانى دابىن بكات. بەلام راميارى داپلوسىن و نكولى و گۇشەگىر كوردن و برسىكردن و تىرۇركردن كە رۇيى سوري دزى گەلى كورد بەرپاي دەكات، ھەرگىز نابىتە ھوى رىزگرتنى نىشتمان و ھەست بە دلسوزى بوئ، بەلگو بە پىچەوانەوہ رۇيم لە سوريادا گەلىك دروست دەكات كە بىزى لە نىشتمان دىتەوہ و جنىو بە عەرەبايەتى دەدات، چونكە نىشتمانىك كە ھەر ببات و ھىچ نەدات و عەرەبايەتىك كە دەستدرىزكەر و دزى ھەموو ناعەرەبىك بى، ئەوہ راميارىكى چەوتە و ھەلەشەيە جياكارى و ديوار دانانى لى دەبىتەوہ.

جياكارى و ديوارى دەرۋونى بەھيژتر و نەلەقيوترە لە سنوورى سياسى و ديوارى راستەقىينە چونكە دەتوانى سنوور و ديوار لا بېھيت بەلام ئەو بەينە دەرۋونىيەى كە بەعسى سوريا لە نىوان كورد و عەرەبدا دروستى كوردە لەوانەيە پېويستى بە چەندىن نەوہى داھاتوو بى تاكو پېركرېتەوہ، ھەرۋەك لە عراقىشدا ھەمان بەزمە.

ئەو پەرى تراژىدىيەش لەوہەدایە كە حزبى بەعس ئەندام و لايەنگرانى خۇى بەوہ رۇشنىبىر دەكات كە ئەم رامىارىە چەوت و ھەلەيە جىگای شانازى و سەربەرزى نەتەوايەتى و نىشانەى نىشتمانپەرۋەريە!! ئەوان گوئ نادەنە كە سەرنەجامى رامىارىەكانى بەعسى برايان لە عراقدا چى بوو و ھىتلەرى ئەلمانىاش چى بەسەر ھات. بىگومان ئاگانى لى نابىت چونكە برا تۇپيوەكەيان سەددام حوسىن كاتىك كە بەرەو پەتى سىدارە دەچوو بۇ جەھەننەم و سەرنەجامى پىسى خۇى، ھىشتا واى دەزانى كە بەرەو كورسى سەرۋاكيەتى دەچى، ئەو جۇرە مرۇفانە يەك تۇزقال مرۇفایەتيان تيا نەماوہ و ھەك دەلئىن نووسراو بە بەرگەكەيدا ديارە، ئەوہوبو ھەر لەسەرەتاوہ سەددام حوسىن نارازى بوو بە دابىنكردى ئۆتۆنۆمى بۇ كورد لە 1975 دا و بۇ بېدەنگ كوردنيان سەرى بۇ شای ئىران شۆپ كورد و شەرەف و ئابرووى عەرەبى كورد بە قوربانى و سەركردايەتى بزوتنەوہى رزگارى عەرەبستانى داہە دەست شا، جگە لەوہش وازى لە شەتتەلەعەرەب و بەرزايى ستراتىژى و دوورگەكانى كەنداو ھىنا بۇ ئىران. پاش روخانى شای ئىرانىش وىستى ئەو شانە لە ئىران وەرگريتەوہ بەلام ئىران رازى نەبوو و سەددام كەوتە شەرىك لەگەل ئىران كە 8 سالى خاياند و مليۇنەھا گيانى تيا لە دەستچوو و چەندەھا ئابرووى خەلكى تىدا تىكا. چونكە ئەگەر سەددام مافى بە كوردان بەدايە ئەو ھەموو جەنگە رووى نەئەدا ھەك جەنگى كوئىت و پاشانىش جەنگى رزگاركردى عراق لە وەحشىگەرى ئەو و ئەمريكايەكان يەك عراقيان نە ئەدۇزيەوہ كە پشتگريان بىكات. بەم شىوہيە سەددام چەندىن گيانى كوشت و ئابرووى خەلكى تىكاند و بېرواى لەنىوان عراقىەكان خۇيان و لەگەل دراوسىكانى ھەك كوئىت و ھتد. و عەرەبىشى كورد بە دوو پارچەوہ كە ئىسرائىلىش نەيتوانى بىكات، ھەموو ئەوہش تاكو كورد نەتوانن ژيانى سروسى خۇيان بژين، ئەم رامىارىە ھەلە و چەوتە گەياندىە پەتى سىدارە و كوردىش لە ئۆتۆنۆمى زياتريان بەدەست ھىنا، وە من وابزانم رژیى سورياش ھەر لەسەر ھەمان ھىل دەروات. رژیى سوريا بانگى ئىسرائىل دەكات بۇ گىفتوگۇكوردن بەلام گەلى سورياى خۇى بە كورد و عەرەب و كەمە نەتەوايەتى و ئايىنى و مەزھەبىەكانى كە زياتر و جۇراوچۇرتن لە نەتەوہ و ئايىن و مەزھەبەكانى عراق، لەبىر دەكات. كەواتە رىگا پانە و دەبى رژیى سوريا نابى ھەمان رىگای عراق بگرى چونكە ئەو رىگايە بە ئابرووتىكانى سوريا و سەربېرىن كۇتايى دىت، و لە ئاخريشدا گەلى كورد ھەر مافەكانى بەدەست دەھىتت. من زۇر حەز دەكەم كە وا نەبىت و گەلى سوريا بە كورد و عەرەبەوہ مافى خۇيان لە رىگای گىفتوگۇوہ بەدەست بەينن پىش ئەوہى لە دەرۋە ئەو شتە بەسەردا بەسەپىنرى و پىش ئەوہى رژیى لەگەل ئىسرائىل و ئەم و ئەودا گىفتوگۇ بىكات.

بەم بۇنەيەشەوہ دەلئىم پاش نووسىنى كىتیبەكەم بەناوى "رامىارى كۇلۇنئىالىستانەى حزبى بەعسى سورى لە رۇزاوى كوردستان" چەندىن رەخنەم پى گەيشت سەبارەت بە ناوى كىتیبەكە و پىناسەى رامىارىى حزبى بەعس لە رۇزاوى كوردستان بە كۇلۇنئىالىستانە، چونكە ئەوہ جنىوہ بۇ كۇلۇنئىالىزم، چونكە كۇلۇنئىالىزم كاتى چەوتە ھەر ولاتىك يان گەلىك ھەولى نەداوہ ناوى ئەو نىشتمانە بگۇرپىت يان نكۇلى لە بوونى ئەو گەلە و زمان و نەرىتى بىكات ھەك چۇن بە گەلى كورد لە سوريا كراوہ، راستىەكەى وشەى كۇيلەكردن يان ملكەچكردن زياتر نزيكە لە بارى كورد تا كۇلۇنئىالىزم، ھەزار رەحمەت لە كاتى جارانى كۇلۇنئىالىزم و داپلۇسىن، چونكە كوردىك كە شوناسنامەى نەبى مافى ئەوہى نىە كە ھەرگىز كار بىكات يا بخويىنى يان شتومەكى خواردەمەنى و كۇمەككراو بە نرخى فەرمى دەسكەوئ، ئەمەش بەسەر كۇيلەكانى ئەمريكا نەھاتوہ چونكە ئەوان تەنھا لە ھەندىك كار و خويىندن لە ھەندىك كارگە و زانكۇ يان ھەندىك ھۇتيل و چىشتخانە بىبەرى كرابوون نەك لەھەموو شتىك ھەك كوردى سوريا.

رژیى سوريا بەتوندى رەخنە لەوانە دەگرى كە پەنا بە دەرۋە دەبەن، بەلام حالى كورد لە سوريا ھەك كەسىكى نقوم بوہ لە دەريايىكى ناھارامدا كە نە كەنار و نە رووناكى ديار نىە، ئەوہش كە خەرىكى نقوم بوون بى لای گرىنگ نىە چ جۇرە كەشتىك رزگارى دەكات، تەنانەت دەست بە پووشىكىشەوہ دەگرىت و كەشتى جەھەننەمىش رەت ناداتەوہ، چونكە ھەمووى

له حالى كورد له سوريا باشتره، چونكه چوون بۇ جەھەننەم وەك يەك مردن وايە بەلام كوردى سوريا ھەموو سات و خولەككە تووشى مردن دەبنەو، كەواتە تاكەى ئەم سەر شۆر كوردن و كۆيلە كوردنە بەردەوام بى و بۆچى دەبى ئەم ھەموو ناخوشىيە بچىزىن، كاتى كە ئەوانەى كە لەسەر خواردنى برسەكانى گەل ورگى خۇيان زل كردو و لەسەر كۆيلە كوردنى گەل كۆشكى مەزن و ئۇفيسى خۇشيان دروست كوردو، باسى سەرودەرى نەتەو و دلسۆزى بۇ نىشتەمان دەكەن!!! ئەمە گالته جارى گەردوونە بەلام ئەم گالته جارىيە بەردەوام نابى و بىگومان كاتى نوئى ئىمەش دەگرىتەو و ئەو ھىچو پوچانە فرى دەدرىنە زىلخانەى مېژوو و ھەروەك چۆن بەسەر خزمەكانيان ھتلەر و سەددام ھات.

پاش ئەو ھەش وتارەكە باسى راپەرىنە جەماورەيەكەى كورد له 12 ئادارى 2004 دەكات و بە روداويكى گىرەشيوينى ناو دەبات. ئەگەر ئەو تەنھا روداويكى گىرەشيوينى ناو يارىگاي قاميشلۇ بوايە ئەى بەرپىز بەشار چۆن بەردەوام دەبوو و بە چەند ساتىك بلاودەبوو بۇ ھەموو شارەكانى پارىزگاي ھەسەكە و شارەكانى رەقە و كۆبانى و ھەلب و ھەفرين و ديمەشق، ئەو روداوى گىرەشيوينى نەبوو بەرپىز بەشار بەلكو راپەرىن بوو دۆزى راميارىيە چەوتەكانى رۇئىمەكەت، ئەو تەقىنەو ھى راميارى سەرژمىر كوردن و بەعەرەب كوردنى رۇزاواى كوردستان و پرۆژە رەگەز بەرستەكانى رۇئىمى سوريا وەك پىشتىنى عەرەبى و گەلكوژى وەك سووتاندىنى 380 مندالى كورد له سىنەماى نامودا له 1960 و سووتاندىنى 75 زىندانى كورد له زىندانى ناو ھەندى ھەسەكە له 1993 و ھەروا كوشتنى خەلك له زىندانەكانى موخابەرەتدا لەزىر ئەشكەنجەدا و تەنانەت سەربازى كورد لەكاتى خزمەتگوزارى بەزۆرى سەربازياندا دەكوژىن، سەرپراى كوشتنى دەيان له سەرۆكانى بزوتنەو ھى رزگارى كورد وەك كوشتنى مير جەلادەت بەدرخان له روداويكى موخابەرەتاتى رووخاندىنى تانكى ناو بەسەرىدا له 1951 تا فراندنى شىخ موھەمەد مەعشوق خەزەنەوى و كوشتنى لەزىر ئەشكەنجەدا له 2005 و ژەھردان بە د. ھەمىد سىنو و كوشتنى كەمال ئەھمەد و ھاورپىكانى بە روداويكى ئۆتۆمبىلى دەستكرد و ھتە، بى شك رۇزىك دى كە بكوژانى ئەو پالەوانانە پىشكەشى دادگايىكى دادوھرانە دەكرىن.

له كۆتايىدا دووپاتى دەكەمەو بۇ بەرپىز بەشار كە ئەمپۆ وەك دوينى نىيە و بوارى ھەلبۇزاردنى زۆر لەبەردەم كورد و گەلانى دىدا ھەيە و كەسى دانا ھەرفىكى بەسە.

سەلام بۇ ئەوانەى دواى رىگاي راست دەكەون.

د. جەواد مەلا

سەرۆكى ھۆكۆمەتى رۇزاواى كوردستان له ھەندەران

2007-7-17